

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

P9_TA(2021)0288

Opinia Parlamentu w sprawie prowadzonej obecnie przez Komisję i Radę oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie opinii Parlamentu w sprawie prowadzonej obecnie przez Komisję i Radę oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności (2021/2738(RSP))

(2022/C 67/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 i 175 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽¹⁾(rozporządzenie w sprawie RRF),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie prawa Parlamentu do informacji na temat bieżącej oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie RRF przyjęto w ramach zwykłej procedury ustawodawczej;
- B. mając na uwadze, że RRF jest bezprecedensowym instrumentem pod względem wielkości i sposobów finansowania; mając na uwadze, że Komisja przygotowuje się do emisji długu, ponieważ wszystkie państwa członkowskie UE pomyślnie ratyfikowały decyzję w sprawie zasobów własnych ⁽³⁾;
- C. mając na uwadze, że inwestycje ekologiczne w ramach RRF będą finansowane poprzez emisję zielonych obligacji;
- D. mając na uwadze, że kontrola demokratyczna i kontrola parlamentarna nad wdrażaniem RRF są możliwe jedynie przy pełnym zaangażowaniu Parlamentu i rozważaniu wszystkich jego zaleceń na wszystkich etapach;
- E. mając na uwadze, że art. 26 rozporządzenia w sprawie RRF ustanawia dialog w sprawie odbudowy i zwiększania odporności, którego celem jest zwiększenie przejrzystości i rozliczalności oraz przekazywanie Parlamentowi przez Komisję informacji dotyczących między innymi planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich oraz ich oceny;
- F. mając na uwadze, że Parlament wyraża swoje poglądy w ramach dialogu w sprawie odbudowy i zwiększania odporności, w tym poprzez rezolucje i wymianę poglądów z Komisją; mając na uwadze, że Komisja musi uwzględnić te opinie;
- G. mając na uwadze, że w rozporządzeniu w sprawie RRF określono sześć obszarów o znaczeniu europejskim, które razem stanowią zakres i cel instrumentu;
- H. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie RRF opiera się na art. 175 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i stanowi, że ogólnym celem jest osiągnięcie celów ustalonych w art. 174, aby wspierać spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii poprzez zwiększanie odporności, gotowości na sytuacje kryzysowe, zdolności dostosowawczej i potencjału wzrostu w państwach członkowskich, poprzez łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu, w szczególności dla kobiet, dzieci i młodzieży, oraz poprzez przyczynianie się do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, wspieranie transformacji ekologicznej, przyczynianie się do realizacji celów klimatycznych Unii na 2030 r. zaktualizowanych w nowym unijnym prawie o klimacie i przez zapewnianie zgodności z celem polegającym na osiągnięciu przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r. (w szczególności dzięki krajowym planom w dziedzinie energii i klimatu przyjętym w ramach zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999 ⁽⁴⁾), a także z celem dotyczącym transformacji cyfrowej, co pozwoli przyczynić się do

⁽¹⁾ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0257.

⁽³⁾ Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej, przywrócić i promować zrównoważony wzrost i integrację gospodarek Unii, wspierać wysokiej jakości zatrudnienie i strategiczną autonomię Unii w ramach otwartej gospodarki oraz tworzyć europejską wartość dodaną;

- I. mając na uwadze, że podczas Szczytu Społecznego w Porto, który odbył się 7 i 8 maja 2021 r., przywódcy UE uznali Europejski filar praw socjalnych za podstawowy element odbudowy, a także mając na uwadze, że w deklaracji z Porto podkreślili swoją determinację, żeby nadal intensyfikować jego wdrażanie na szczeblu unijnym i krajowym;
  - J. mając na uwadze, że celem szczegółowym RRF jest zapewnienie państwom członkowskim wsparcia finansowego z myślą o osiągnięciu pośrednich i końcowych celów reform i inwestycji określonych w planach odbudowy i zwiększania odporności; mając na uwadze, że oznacza to, że plany (w tym środki cyfrowe i ekologiczne) muszą przyczyniać się do realizacji zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i pozytywnej konwergencji społecznej;
  - K. mając na uwadze, że europejska wartość dodana nie urzeczywistnia się tylko dlatego, że RRF jest inicjatywą europejską;
  - L. mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny były zasadniczo przedłożyć Komisji swoje krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności do 30 kwietnia 2021 r.; mając na uwadze, że dotychczas 23 państwa członkowskie przedłożyły Komisji swoje plany;
  - M. mając na uwadze, że 18 maja 2021 r. Parlament przeprowadził debatę plenarną, w wyniku której przyjął rezolucję w sprawie prawa Parlamentu do informacji na temat bieżącej oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności;
  - N. mając na uwadze, że aby zapewnić właściwy nadzór demokratyczny i kontrolę parlamentarną nad wdrażaniem RRF, a także większą przejrzystość i rozliczalność demokratyczną, Komisja musi regularnie informować Parlament, ustnie i pisemnie, o stanie oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w tym o reformach i inwestycjach w odniesieniu do sześciu filarów (w tym celów ogólnych i szczegółowych oraz zasad horyzontalnych) oraz o 11 kryteriach oceny określonych w rozporządzeniu w sprawie RRF;
1. uważa, że RRF stanowi historyczny instrument UE służący wspieraniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, sprzyjaniu konwergencji, zwiększaniu konkurencyjności i pomaganiu państwom członkowskim w łagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19, wprowadzaniu ich gospodarek na silne i zrównoważone ścieżki wzrostu, przygotowaniu UE do stawienia czoła długoterminowym wyzwaniom, takim jak sprawiedliwa transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa, oraz generowaniu unijnej wartości dodanej;
  2. oczekuje, że Komisja zatwierdzi tylko te plany, które będą w pełni zgodne z postanowieniami i celami rozporządzenia w sprawie RRF, i że nie pójdzie na żadne ustępstwa polityczne sprzeczne z rozporządzeniem i jego duchem, a jednocześnie zachowa dystans wobec faktu, że była ściśle zaangażowana w przygotowywanie planów przed ich przedłożeniem; zwraca się do Komisji o skrupulatne stosowanie litery i ducha rozporządzenia w sprawie RRF w procesie oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz o przeprowadzenie głębokich i kompleksowych ocen przed przyjęciem odpowiedniego projektu decyzji wykonawczej Rady; z zadowoleniem przyjmuje jednak starania Komisji na rzecz szybkiego przyjęcia przed wakacjami letnimi odpowiednich decyzji wykonawczych Rady oraz stałe zaangażowanie Komisji we współpracę z państwami członkowskimi, aby pomóc im w opracowaniu wysokiej jakości planów, które w pełni przyczyniają się do realizacji naszych wspólnych celów europejskich;
  3. jest przekonany, że fundusze muszą być sprawiedliwie rozdzielane między sektory, społeczeństwa i przyszłe pokolenia, aby zapewnić jak największy wpływ na pozytywną konwergencję gospodarczą i społeczną oraz konwergencję terytorialną, dobrobyt dla wszystkich i stabilność gospodarczą; wzywa Komisję, by położyła nacisk na ambitne reformy jako część krajowych planów we wszystkich państwach członkowskich, oraz podkreśla, że niezbędne są ambitne plany i ich

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

należyte wykonanie, aby w pełni wykorzystać tę szansę; apeluje o pełną przejrzystość i odpowiedzialność w przydzielaniu i wykorzystywaniu funduszy; przypomina, że RRF nie można postrzegać jako zachowania status quo;

4. wzywa Komisję do starannej oceny, czy zasoby RRF służą realizacji celu rozporządzenia w sprawie RRF: pogłębieniu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w państwach członkowskich; wzywa Komisję, aby zniechęcała do stosowania praktyki przekształcania projektów bez rzeczywistej wartości dodanej, w szczególności dla słabiej rozwiniętych regionów, zwłaszcza gdy grozi to pogłębieniem luki w konwergencji społecznej, gospodarczej i terytorialnej w UE;

5. przypomina apel Parlamentu o zapewnienie mu prawa do informacji na temat trwającej oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, aby umożliwić Parlamentowi demokratyczną kontrolę podczas oceny i wdrażania RRF przez Komisję;

6. wzywa Komisję do zagwarantowania, dzięki starannej ocenie, że każdy krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności skutecznie przyczynia się do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia w sprawie RRF, w kompleksowy i wyważony sposób; przypomina, że każdy środek powinien przyczyniać się do realizacji jednego obszaru lub większej liczby obszarów polityki o znaczeniu europejskim, podzielonych na sześć filarów;

7. podkreśla, że plany muszą spełniać wymogi regulacyjne, w tym wymóg przeznaczenia odpowiednio 37 % i 20 % środków na transformację ekologiczną i transformację cyfrową, podczas całej fazy wdrażania; wzywa Komisję, aby oceniła jakościowy i ilościowy aspekt proponowanych środków, tak by zapewnić skuteczne osiągnięcie zarówno celów ilościowych, jak i jakościowych, również podczas fazy wdrażania;

8. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF z instrumentu tego nie można finansować powtarzających się wydatków krajowych, takich jak stałe ulgi podatkowe, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, i wzywa Komisję do oceny tego kryterium w sposób całościowy;

9. zauważa, że projekty transgraniczne obejmujące więcej niż jedno państwo członkowskie generują wysoką europejską wartość dodaną i efekty mnożnikowe, i ubolewa, że niewiele planów krajowych zawiera projekty transgraniczne; wzywa Komisję, by zdecydowanie zachęcała państwa członkowskie do wspierania projektów transgranicznych finansowanych za pośrednictwem RRF;

10. zauważa, że niewiele państw członkowskich zdecydowało się wystąpić o pożyczki w przedłożonych już krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności; wzywa państwa członkowskie do rozważenia jak najlepszego wykorzystania dostępnych pożyczek w celu wykorzystania nadarzającej się szansy; wyraża zaniepokojenie, że znaczna część pożyczek może pozostać niewykorzystana na koniec obowiązywania RRF, i wzywa państwa członkowskie, by starannie oceniły swoje potrzeby i jak najlepiej wykorzystały tę możliwość przy przedkładaniu swoich krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności lub dzięki ich modyfikacji;

11. wzywa Komisję do uwzględnienia ewentualnej przyszłej potrzeby zmiany planów krajowych w celu zapewnienia zgodności z wymogami rozporządzenia w sprawie RRF przy przygotowywaniu projektu decyzji wykonawczej Rady;

12. przypomina, że plany odbudowy i zwiększania odporności nie powinny naruszać prawa do zawierania lub wykonywania układów zbiorowych ani prawa do podejmowania działań zbiorowych zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej oraz przepisami i praktykami krajowymi i unijnymi;

13. podkreśla, że inwestycje muszą wywierać trwały wpływ; wzywa Komisję, by oceniła, w jakim stopniu reformy i inwestycje dokonane w ramach RRF umożliwią dalsze wypełnianie luki inwestycyjnej we wszystkich dziedzinach w Europie, zgodnie z szacunkami Komisji, tak aby zrealizować transformację cyfrową i osiągnąć cele w zakresie klimatu, środowiska i zrównoważonego rozwoju społecznego, w tym cele porozumienia paryskiego i cele zrównoważonego rozwoju ONZ;

Transformacja ekologiczna

14. podkreśla, że zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF we wszystkich planach należy przeznaczać co najmniej 37 % całkowitej alokacji (dotacje i pożyczki) na klimat; wzywa Komisję do ostrożnej oceny celu zakładającego 37 % wydatków na działania związane z klimatem w celu dopilnowania, by nie nadawać środkom podwójnego, błędnego lub niewłaściwego oznakowania oraz w celu zapobiegania pseudoekologicznemu marketingowi; wyraża zaniepokojenie, że niektóre inwestycje określa się jako inwestycje ekologiczne, chociaż nie objęto ich metodyką monitorowania określoną w załączniku VI; sugeruje zastosowanie dodatkowej kontroli w odniesieniu do wszelkich rozszerzeń metodyki monitorowania wydatków na cele związane z klimatem określonej w załączniku VI do

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

rozporządzenia w sprawie RRF; nalega, aby zabezpieczenia niezbędne do osiągnięcia celu na etapie wdrażania zostały w pełni uwzględnione w celach końcowych i pośrednich w projekcie decyzji wykonawczej Rady; wzywa Komisję, by zachęcała państwa członkowskie do podjęcia reform, które ułatwią pomyślne wdrożenie inwestycji;

15. przypomina, że przepisy dotyczące niepowodowania znaczących szkód są kluczowym narzędziem wspierania transformacji ekologicznej obok wymogu, zgodnie z którym co najmniej 37 % wydatków (dotacje i pożyczki) na inwestycje i reformy zawarte w każdym krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności powinno wspierać cele klimatyczne, a także narzędziem unikania finansowania środków sprzecznych z celami Unii w dziedzinie klimatu; przypomina, że wszystkie środki muszą być zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852^(?), jak wymaga tego rozporządzenie w sprawie RRF; w tym kontekście jest zaniepokojony brakiem zgodności z tą zasadą podczas oceny planów i wzywa Komisję do zapewnienia pełnego poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód”, w tym na etapie wdrażania, oraz do opublikowania wszystkich powiązanych ocen; podkreśla, że wdrożenie RRF nie może prowadzić do obniżenia norm środowiskowych ani być sprzeczne z przepisami i regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska; podkreśla w tym względzie obawy związane z potencjalnym negatywnym wpływem działań prowadzonych na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej lub w ich pobliżu (co obejmuje sieć obszarów chronionych Natura 2000, obiekty światowego dziedzictwa UNESCO oraz kluczowe obszary różnorodności biologicznej, a także inne obszary chronione);

16. przypomina, że z uwagi na znaczenie przeciwdziałania dramatycznej utracie różnorodności biologicznej RRF powinien przyczynić się do włączenia działań na rzecz różnorodności biologicznej do głównego nurtu polityki Unii; wzywa Komisję do opublikowania przeglądu środków, które rzeczywiście przyczyniają się do transformacji ekologicznej, w tym wymienionych w planach odbudowy i zwiększania odporności środków związanych z różnorodnością biologiczną, które przyczyniają się skutecznie do zapewnienia różnorodności biologicznej; wyraża zaniepokojenie, że większość planów odbudowy i zwiększania odporności zawiera bardzo ograniczone środki na rzecz różnorodności biologicznej lub w ogóle ich nie zawiera; oczekuje, że również w tym względzie Komisja będzie rygorystycznie stosowała zasadę „nie czyn poważnych szkód”, a w szczególności że odrzuci reformy lub inwestycje, które mogłyby szkodzić różnorodności biologicznej lub którym nie towarzyszą odpowiednie środki wspierające;

17. jest zaniepokojony, że wiele krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności koncentruje się na inwestycjach krótkoterminowych; opowiada się za ekologicznymi inwestycjami, które prowadzą do transformacji gospodarczej w Europie, a w szczególności tymi, które przewidują umiarkowane subsydiowanie zakupu dóbr trwałego użytku;

Transformacja cyfrowa

18. podkreśla, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF wszystkie plany powinny obejmować środki, które skutecznie przyczyniają się do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom oraz które stanowią kwotę wynoszącą co najmniej 20 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, w oparciu o metodykę i przepisy określone w rozporządzeniu w sprawie RRF;

19. przypomina, że w przypadku inwestycji w zdolności cyfrowe i łączność państwa członkowskie powinny przewidzieć w swoich planach samoocenę bezpieczeństwa opartą na wspólnych obiektywnych kryteriach określających wszelkie kwestie związane z bezpieczeństwem oraz wyszczególniającą, w jaki sposób kwestie te będą rozwiązywane w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszystkie plany krajowe przewidujące takie inwestycje zawierały taką ocenę oraz aby odnośne środki nie były sprzeczne ze strategicznymi interesami Unii;

20. uważa, że działania cyfrowe mogą przyczynić się w znaczny stopniu do zwiększenia konkurencyjności UE na arenie międzynarodowej oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, i wyraża zaniepokojenie, że istnieją plany krajowe, które nie zapewniają odpowiedniej równowagi pod względem inwestycji w transformację cyfrową, zwłaszcza w infrastrukturę cyfrową;

21. wzywa Komisję, by zachęcała państwa członkowskie do pełnego przestrzegania zasad interoperacyjności, efektywności energetycznej i ochrony danych osobowych, a także do promowania korzystania z rozwiązań open source w inwestycjach cyfrowych;

^(?) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

Promowanie wzrostu gospodarczego, spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz dobrobytu dla wszystkich

22. z zadowoleniem przyjmuje w szczególności zawarte w przedłożonych planach odbudowy i zwiększania odporności środki służące: wspieraniu inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, spójności gospodarczej, produktywności, konkurencyjności, badań i innowacji, zdrowia i właściwie działającego jednolitego rynku z silnymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), przyspieszeniu tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, zwalczaniu ubóstwa i nierówności, promowaniu kultury i edukacji, rozwijaniu kompetencji i umiejętności, wspieraniu dzieci i młodzieży, zwiększaniu gotowości na sytuacje kryzysowe i zdolności reagowania kryzysowego oraz łagodzeniu skutków kryzysu związanego z COVID-19 dla gospodarki;

23. apeluje do Komisji, by oceniła, czy w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności zwraca się odpowiednią uwagę na działania na rzecz dzieci i młodzieży, zwłaszcza w krajach, w których zidentyfikowano problemy strukturalne w takich obszarach jak wczesne kończenie nauki, bezrobocie młodzieży, ubóstwo dzieci i wczesna edukacja, a także by zadbała o to, by zwrócono odpowiednią uwagę na te kwestie; podkreśla, że reformy i inwestycje w młodzież, w szczególności te związane z podnoszeniem kwalifikacji, przekwalifikowaniem, kształceniem, szkoleniem zawodowym i dualnym systemem kształcenia, umiejętnościami cyfrowymi, uczeniem się przez całe życie, aktywną polityką rynku pracy, polityką inwestowania w dostęp i możliwości dla dzieci i młodzieży oraz strategiami politycznymi niwelującymi lukę pokoleniową, powinny zachęcać nie tylko do zakupu sprzętu, ale i do rozwijania kompetencji, a także powinny być dostosowane do gwarancji dla młodzieży i innych środków krajowych; podkreśla, że reformy i inwestycje na rzecz dzieci powinny być dostosowane do zasad gwarancji dla dzieci i koncentrować się na prawie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, bezpłatnej opieki zdrowotnej, bezpłatnej edukacji, bezpłatnej opieki nad dziećmi, godnych warunków mieszkaniowych i odpowiedniego wyżywienia dla każdego dziecka żyjącego w ubóstwie;

24. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w planach środki przyczyniające się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych i inicjatyw UE na rzecz zatrudnienia, edukacji, opieki zdrowotnej i opieki społecznej, służące wzmocnieniu spójności społecznej oraz systemów ochrony socjalnej i zmniejszeniu podatności na zagrożenia; przypomina Komisji, że plany odbudowy i zwiększania odporności muszą być w zadowalającym stopniu zgodne z kryteriami oceny, i wzywa Komisję do starannej oceny skutków społecznych i wpływu każdego środka w celu zapewnienia zgodności z rozporządzeniem w sprawie RRF; nalega zatem, aby Komisja dopilnowała, by każdy plan odpowiednio odzwierciedlał te kryteria;

25. uważa, że inwestycje ekologiczne i cyfrowe mają ogromny potencjał w zakresie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, ograniczania nierówności i zmniejszania przepaści cyfrowej; wzywa Komisję do dopilnowania, by najbardziej narażone społeczności i regiony, takie jak przechodzące transformację regiony wydobywania węgla brunatnego i kamiennego, oraz te, na które zmiana klimatu wpłynęła najbardziej, korzystały z inwestycji ekologicznych i cyfrowych; podkreśla, że aby zapewnić maksymalny wpływ, w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności należy określić oczekiwany zwrot społeczny z inwestycji ekologicznych i cyfrowych;

26. zwraca się do Komisji i Rady o zadbanie o to, by równość płci i równe szanse dla wszystkich oraz uwzględnianie tych celów w głównym nurcie działań były brane pod uwagę i promowane podczas przygotowywania i wdrażania planów odbudowy i zwiększania odporności; oczekuje, że Komisja będzie systematycznie gromadzić i analizować istniejące dane segregowane według kryterium płci oraz przedstawiać sprawozdania na ich temat na potrzeby wdrażania RRF zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym nr 10/2021 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego; wyraża głębokie zaniepokojenie, że większość planów odbudowy i zwiększania odporności nie przyczynia się znacząco do osiągnięcia tych celów, nie uwzględnia ich w głównym nurcie działania ani nie obejmuje wyraźnych i konkretnych środków służących rozwiązaniu problemu nierówności płci, a tym samym może zagrażać zdolności tych planów do łagodzenia społecznego i gospodarczego wpływu kryzysu na kobiety oraz do reagowania na odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów;

27. zwraca się do Komisji, aby oceniła krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności pod kątem stosowania środków krajowych służących zwalczaniu agresywnego planowania podatkowego, uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania, a także nieskutecznych środków przeciwdziałania praniu pieniędzy;

28. przypomina, że plany odbudowy i zwiększania odporności powinny obejmować środki służące realizacji reform i projektów inwestycji publicznych w ramach spójnego pakietu; przypomina Komisji, że krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności muszą obejmować zrównoważone i sprzyjające wzrostowi gospodarczemu reformy i inwestycje, aby przeciwdziałać brakom strukturalnym w gospodarkach państw członkowskich, oraz że w tym celu oczekuje się, że wszystkie plany przyczynią się do skutecznego rozwiązania wszystkich lub znacznej części wyzwań wskazanych w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów, w tym ich aspektów fiskalnych; podkreśla, że plany odbudowy i zwiększania odporności mają być spójne z odpowiednimi, specyficznymi dla danego kraju wyzwaniami i priorytetami określonymi w kontekście europejskiego semestru oraz dostosowane do rozporządzenia w sprawie RRF; podkreśla, że wszystkie środki, w szczególności te związane z transformacją cyfrową i ekologiczną, należy również oceniać z perspektywy gospodarczej i społecznej; nalega, aby Komisja poświęciła szczególną uwagę zadbaniu o to, by proponowane reformy były prawdziwe, nowe i ambitniejsze oraz by rozpoczęły się jak najszybciej;

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

29. wzywa Komisję Europejską do zapewnienia równowagi między reformami a inwestycjami oraz spójności planów krajowych, w tym nowych reform, z istniejącymi osiągnięciami i wyzwaniem określonymi w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów;
30. podkreśla, że tworzenie i wspieranie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy jest jednym z celów zapisanych w rozporządzeniu w sprawie RRF i że należy realizować ten cel za pomocą szeroko zakrojonego pakietu reform i, aby promować stabilne umowy, godziwe wynagrodzenie, zakres rokowań zbiorowych i podstawową ochronę socjalną, włącznie z godziwymi emeryturami powyżej granicy ubóstwa;
31. ubolewa, że krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności nie są wystarczająco skoordynowane z umowami o partnerstwie i programami UE, takimi jak InvestEU; apeluje o stworzenie synergii i komplementarności między RRF a umowami o partnerstwie, InvestEU i innymi działaniami UE; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o ułatwianie korzystania z puli krajowej InvestEU, która mogłaby w szczególności sprzyjać tworzeniu instrumentów wsparcia wypłacalności dla MŚP;
32. przypomina Komisji, że znaczne zaangażowanie MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, w tym w procedury udzielania zamówień publicznych, jest wyraźnym celem rozporządzenia w sprawie RRF; wzywa Komisję do zadbania o to, by z funduszy RRF nie korzystały głównie duże korporacje i by fundusze te nie przyczyniały się do zahamowania uczciwej konkurencji; wzywa Komisję, aby zwróciła szczególną uwagę na to, by MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up mogły korzystać z finansowania z RRF, w tym przez formułowanie celów pośrednich i bieżących wytycznych dotyczących wdrażania programu w państwach członkowskich; sugeruje, aby część funduszy RRF, których ostatecznymi odbiorcami są MŚP, została włączona do bieżącego monitorowania, m.in. za pomocą wspólnych wskaźników;

Zaangażowanie zainteresowanych stron

33. przypomina, że art. 18 ust. 4 lit. q) rozporządzenia w sprawie RRF stanowi, że krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności powinny zawierać „podsumowanie procesu konsultacji, przeprowadzonych zgodnie z krajowymi uregulowaniami, z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, jak również sposób odzwierciedlenia w planie odbudowy i zwiększania odporności wkładu zainteresowanych stron”; wzywa Komisję, aby zachęcała państwa członkowskie do przeprowadzenia konsultacji ze wszystkimi krajowymi zainteresowanymi stronami oraz do zagwarantowania ich zaangażowania, w tym społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych oraz władz lokalnych i regionalnych, we wdrażanie tych planów, a w szczególności w ich monitorowanie, tak aby dopilnować, by w przypadku ewentualnych przyszłych zmian lub nowych planów były prowadzone konsultacje;
34. przypomina, że art. 152 TFUE stanowi, że Unia uznaje i wspiera rolę partnerów społecznych na swoim poziomie i musi szanować ich autonomię; podkreśla, że odpowiednie zaangażowanie zainteresowanych stron krajowych, takich jak parlamenty narodowe, władze lokalne i regionalne, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie, w przygotowanie i wdrażanie planów odbudowy i zwiększania odporności ma decydujące znaczenie dla powodzenia planów krajowych oraz RRF jako całości, aby zwiększyć odpowiedzialność krajową za plany, zapewnić szybką, przejrzystą, skuteczną i jakościową absorpcję środków, zwiększyć przejrzystość oraz zapobiec nakładaniu się, lukom i podwójnemu finansowaniu; przytacza obawy Komitetu Regionów i innych zainteresowanych stron oraz ubolewa, że wiele państw członkowskich nie angażowało władz regionalnych i lokalnych w proces opracowywania planów lub robiło to w niewystarczający sposób oraz że procedurom tym brakuje przejrzystości, chociaż polega się na nich przy przekazywaniu dużej części funduszy RRF; ubolewa ponadto, że w niektórych przypadkach nawet parlamenty narodowe nie były w wystarczającym stopniu zaangażowane ani informowane; zachęca Komisję, aby nawiązała zorganizowany dialog z władzami regionalnymi i lokalnymi oraz by prowadziła ukierunkowany dialog z europejskimi partnerami społecznymi;

Ustalenia, cele pośrednie i końcowe

35. podkreśla, że wszystkie reformy i inwestycje muszą być powiązane z celami pośrednimi, celami końcowymi i kosztorysami, które będą odpowiednie, jasne, szczegółowe i odpowiednio monitorowane, a w szczególności muszą zapewniać pełną zgodność z rozporządzeniem w sprawie RRF i dorobkiem prawnym UE, stanowiąc wyraźne zobowiązanie ze strony państw członkowskich;
36. wzywa Komisję do dopilnowania, by przed dokonaniem oceny osiągnięcia celów pośrednich i końcowych uzgodnionych w decyzji wykonawczej Rady i krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności Parlament otrzymał wstępne ustalenia dotyczące osiągnięcia celów pośrednich i końcowych, jak wymaga tego art. 25 ust. 4 rozporządzenia w sprawie RRF;

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

37. przypomina Komisji, że inwestycjom powinny towarzyszyć reformy, i wzywa ją do dopilnowania, aby wszystkim środkom zatwierdzonym z mocą wsteczną wyraźnie towarzyszyły odpowiednie cele pośrednie i końcowe oraz aby inwestycje te spełniały wszystkie wymogi przepisów; zwraca się także do państw członkowskich, aby korzystały z tego przepisu w sposób rozsądny; powtarza, że RRF ma wspierać projekty, które są zgodne z zasadą dodatkowości finansowania unijnego; zauważa, że brak prawdziwie dodatkowych projektów finansowanych przez RRF mógłby ograniczyć jego wpływ makroekonomiczny;

38. podkreśla, że potrzebne są odpowiednie struktury ustanowione na szczeblu krajowym w celu przekazywania, wdrażania lub monitorowania RRF, aby wspierać trwały wpływ środków w planach odbudowy i zwiększania odporności;

Odporność instytucjonalna, zarządzanie, zdolność administracyjna i praworządność

39. przypomina, że RRF i każdy plan odbudowy i zwiększania odporności powinny w pełni przestrzegać rozporządzenia w sprawie praworządności⁽⁶⁾ oraz że środki ustanowione w tych planach nie powinny stać w sprzeczności z wartościami UE zapisanymi w art. 2 TUE; nalega na Komisję, aby w tym celu zagwarantowała, że żaden projekt ani środek nie stoją w sprzeczności z tymi wartościami zarówno na etapie oceny, jak i wdrażania, oraz zwraca się do niej, aby podjęła odpowiednie działania w celu przeprowadzenia przeglądu;

40. podkreśla, że powodzenie RRF i krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności wymaga solidnej przejrzystości i rozliczalności ze strony Komisji, państw członkowskich i wszystkich partnerów wykonawczych; wzywa Komisję, aby zwiększyła finansowanie dla Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej w celu zapewnienia im wystarczających zasobów finansowych i kadrowych do przeprowadzenia kontroli tej bezprecedensowej kwoty wydatków UE; wzywa Komisję, aby w tym celu przedstawiła w tym roku projekt budżetu korygującego lub wniosek o przesunięcie środków celem złagodzenia tych potrzeb budżetowych;

41. przypomina, że wdrażanie RRF powinno odbywać się zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansowego, obejmującą skuteczne zapobieganie nadużyciom finansowym, w tym oszustwom podatkowym, uchylaniu się od opodatkowania, korupcji i konfliktom interesów, oraz ich ściganie, oraz mieć na celu unikanie podwójnego finansowania z RRF i innych programów Unii, w szczególności w strukturach zarządzania związanych z planami krajowymi;

42. zwraca się do Komisji, aby przeprowadziła dogłębną ocenę rozwiązań zaproponowanych przez państwa członkowskie w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesu przy wykorzystywaniu funduszy przewidzianych w RRF oraz w celu wykrywania i eliminowania tych zjawisk, a także aby w tym kontekście szczególnie dopilnowała, by plany krajowe obejmowały wszystkie niezbędne reformy, wraz – w stosownych przypadkach – z odpowiednimi celami pośrednimi i końcowymi, w szczególności związane z odnośnymi zaleceniami dla poszczególnych krajów; wzywa Komisję do bardzo uważnego monitorowania zagrożeń dla interesów finansowych UE w związku z wdrażaniem RRF, które to zagrożenia są powodowane naruszeniami lub potencjalnymi naruszeniami zasad praworządności, przy zwróceniu szczególnej i szczególnej uwagi na zamówienia publiczne; oczekuje, że Komisja nie będzie dokonywać żadnych płatności w ramach RRF, jeżeli nie zostaną osiągnięte cele pośrednie związane ze środkami mającymi na celu zapobieganie korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów przy korzystaniu ze środków przewidzianych w ramach RRF oraz wykrywanie i eliminowanie tych zjawisk;

43. nalega, by Komisja Europejska domagała się, by państwa członkowskie wdrożyły reformy i środki inwestycyjne, zwłaszcza w obszarach, które zwiększają odporność administracyjną i instytucjonalną oraz gotowość na sytuacje kryzysowe;

44. wzywa państwa członkowskie, aby gromadziły i rejestrowały dane dotyczące odbiorców i beneficjentów końcowych, a także celów, kwot i lokalizacji projektów finansowanych z RRF w standardowym i interoperacyjnym formacie elektronicznym, a także by korzystały z jednolitego narzędzia eksploracji danych, które ma dostarczyć Komisja; wzywa także Komisję do jak najszybszego ukończenia prac nad jednolitym narzędziem eksploracji danych; przypomina, że art. 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie RRF nakłada na państwa członkowskie obowiązek gromadzenia ustandaryzowanych kategorii danych i zapewnienia ich dostępności; przypomina Komisji o wypełnieniu tych obowiązków do celów audytu i kontroli oraz o dostarczaniu porównywalnych informacji na temat wykorzystania funduszy

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

w odniesieniu do środków wdrażania reform i projektów inwestycyjnych w ramach planów odbudowy i zwiększania odporności; przypomina ponadto Komisji o potrzebie zapewnienia przejrzystości beneficjentów końcowych oraz przyjęcia odpowiednich ustaleń w celu uniknięcia podwójnego finansowania;

Ocena aktów delegowanych przez Parlament

45. podkreśla, że projekty aktów delegowanych wydawane w następstwie rozporządzenia w sprawie RRF, a mianowicie akt delegowany dotyczący tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności oraz akt delegowany określający wspólne wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości na temat postępów instrumentu i metodykę sprawozdawczości na temat wydatków socjalnych, nie spełniają oczekiwań Parlamentu i muszą w pełni uwzględnić odpowiednie elementy dialogu w sprawie odbudowy i zwiększania odporności; wzywa Komisję, aby zapewniła pełną przejrzystość w odniesieniu do harmonogramu zatwierdzania aktów delegowanych wydawanych w następstwie rozporządzenia w sprawie RRF;

46. podkreśla, jak ważne do przeprowadzenia oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności jest uzgodnienie metodyki monitorowania sytuacji społecznej, aby zagwarantować, że działania określone w planach przyczynią się do osiągnięcia celów społecznych ustanowionych w rozporządzeniu w sprawie RRF; uważa, że metodyka monitorowania sytuacji społecznej musi być zgodna ze strukturą Europejskiego filaru praw socjalnych i umożliwić analizę wkładu w ten filar;

47. stwierdza, że tabela wyników i wspólne wskaźniki niezbędne do oceny postępów we wdrażaniu planów odbudowy i zwiększania odporności w każdym z sześciu filarów na drodze do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych muszą być skuteczne; podkreśla, że najlepszym mechanizmem oceny pozwalającym śledzić postępy na drodze do pozytywnej konwergencji społecznej jest tablica wyników zawierająca wskaźniki społeczne; wzywa Komisję, aby uwzględniła wskaźniki społeczne z tablicy wyników – w szczególności te dotyczące godnej pracy, sprawiedliwości społecznej, równych szans, solidnych systemów opieki społecznej i sprawiedliwej mobilności – we wspólnych wskaźnikach, które mają być stosowane w RRF do celów sprawozdawczości na temat postępów społecznych oraz monitorowania i oceny planów, a także w metodyce monitorowania sytuacji społecznej, w tym gwarancji dla dzieci i gwarancji dla młodzieży; podkreśla, że Parlament Europejski dokładnie przeanalizuje akty delegowane, które Komisja przedstawi w tej sprawie, aby ustalić, czy wskaźniki społeczne, tablica wyników i metodyka społeczna są zgodne z celami, oraz sprawdzić, czy nie należy zgłosić zastrzeżeń;

Wnioski

48. wzywa Komisję, aby odpowiednio oceniła przedłożone plany zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF; wyraża poważne obawy o zgodność kilku środków zawartych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności z wymogami podstawowego rozporządzenia w sprawie RRF i zwraca się do Komisji, by dopilnowała, by wszystkie elementy wszystkich planów były w pełni zgodne z rozporządzeniem w sprawie RRF;

49. ponownie wzywa Komisję, by wypełniła swoje zobowiązania wynikające z rozporządzenia w sprawie RRF i przedstawiła Parlamentowi wszystkie istotne informacje na temat stanu wdrażania rozporządzenia w sprawie RRF, a także by uwzględniła wszelkie uwagi zgłoszone podczas dialogu w sprawie odbudowy i zwiększania odporności, w tym opinie przedstawione przez odpowiednie komisje oraz opinie zawarte w rezolucjach plenarnych; z zadowoleniem przyjmuje wzmoczone starania Komisji, by podczas regularnych posiedzeń z Parlamentem przedstawiać odpowiednie informacje;

50. nalega, aby Komisja dopilnowała, by krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności zawierały przepisy gwarantujące, że odbiorcy finansowania unijnego podadzą informacje o pochodzeniu środków i zapewnią widoczność finansowania unijnego, w tym, w stosownych przypadkach, przez wyeksponowanie symbolu Unii i odpowiedniego oświadczenia o finansowaniu w brzmieniu „sfinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU”;

51. z zadowoleniem przyjmuje pisemne odpowiedzi Komisji na pytania pisemne Parlamentu i tłumaczenie maszynowe planów krajowych oraz oczekuje odpowiedzi na wszystkie przyszłe wnioski o udzielenie informacji, takie jak matryca oceny planów krajowych; przypomina, że Parlament oczekuje, iż informacje będą przekazywane na czas w jasnej i porównywalnej formie;

52. przypomina Radzie, że w szczególności na etapie przyjmowania decyzji wykonawczej „odnośne wyniki dyskusji prowadzonych w organach przygotowawczych Rady są udostępniane właściwej komisji Parlamentu Europejskiego”;

53. wzywa Komisję, aby podczas dialogu w sprawie odbudowy i zwiększania odporności w dalszym ciągu stosowała otwarte, przejrzyste i konstruktywne podejście;

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

54. przypomina stanowisko Parlamentu w 2020 r. dotyczące silniejszego planu odbudowy oraz zwraca się do Komisji i Rady, aby oceniły, czy w celu przezwyciężenia tego kryzysu konieczne byłyby dodatkowe środki lub dodatkowe finansowanie;

o

o o

55. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Radzie Europejskiej i Komisji.
